

Panium – Nummer fem

Ditt folks rövare: Roms upphöjelse och fall i profetian

Jeff Pippenger

2025-03-05

Daniels bok vecklar ut en anmärkningsvärd profetisk berättelse och väver samman en princip om upprepning och utvidgning som löper genom dess syner, från den metalliska statyn i kapitel 2 till de intrikata kungliga konflikterna i kapitel 11. Inom denna ram framträder ett övertygande sakförhållande: slaget vid Actium år 31 f.Kr., som kulminerade i Egyptens fall år 30 f.Kr., utgör en avgörande uppfyllelse av Daniel 11:25, 26 och markerar gryningen till det hedniska Roms 360-åriga överhöghet.

Daniel 11 inleds med uppgången och fallet för de imperier som följde efter Alexander den stores död år 323 f.Kr. Men vid vers 14 inträffar ett skifte. Omkring år 200 f.Kr., när Antiochos III (Magnus) förberedde sig för slaget vid Panion mot barnkungen Ptolemaios V, ingrep Rom, inte som enbart en åskådare utan som "ditt folks rövare". Bekymrat över att trygga Egyptens veteförsörjning mitt i den hellenistiska oron utövade Rom sitt inflytande under det andra makedoniska kriget (200–197 f.Kr.) och beredde därigenom vägen för sin profetiska roll.

Roms herravälde över judarna

Spola fram till 63 f.Kr., och vers 16 får sin uppfyllelse när Pompejus stormar Jerusalem, träder in i det allra heligaste och hävdar romerskt herravälde över det "härliga landet". Härifrån följer verserna 17 till 22 en rad romerska gestalter: Pompejus' fälttåg i öster, Julius Caesars erövringar och mord år 44 f.Kr., Augustus Caesars skattepåläggande regering (omnämnd i Luk. 2:1) som slutade år 14 e.Kr., och Tiberius, under vars styre Kristus korsfästes år 31 e.Kr., när "förbundets furste" blev krossad. Den profetiska linjen från Pompejus i Jerusalem till Titus i Jerusalem år 70 e.Kr. framställer linjen för Roms herravälde över Guds folk.

Att börja med att en romersk general vanhelgade templet och sluta med att en romersk general förstörde templet utgör Alpha och Omegas signatur. Den historiska linjen, som börjar med vanhelgande och slutar med förstörelse, inrymmer också vanhelgandet och förgörandet av den som sade om sig själv: "Bryt ned detta tempel, så skall jag resa upp det på tre dagar." Sanningen består av den första, den trettonde och den sista bokstaven i det hebreiska alfabetet, och linjen som börjar med Pompejus och slutar med Titus innefattar en förstörelse av det mellersta templet, vilken representeras av det mittersta av de tre kors som restes mitt i den vecka då Kristus kom för att bekräfta förbundet. Verserna sexton till tjugotvå framställer en profetisk linje som bär sanningens signatur. Det finns en handfull viktiga profetiska linjer inom den historia som verserna framställer, men linjens huvudtema är Roms herravälde över judarna.

Förbund och fördrag

Vers 23 ”upprepar och utvidgar” genom att återvända till 161–158 f.Kr., då judarna under Judas Mackabeus slöt ett förbund med Rom (1 Mackabeerboken 8). Detta framhäver Roms unika strategi för imperiebyggande — erövring genom fördrag och allianser, en metod som skilde sig från dess föregångares. Vers 24 avslutar denna fas och noterar att Rom skulle ”smida sina planer mot fästena, men endast för en tid.”

Och efter det förbund som slutits med honom skall han handla svekfullt; ty han skall dra upp och bli stark med ett litet folk. Han skall fredligt tåga in även i provinsens rikaste bygder; och han skall göra sådant som varken hans fäder eller hans fäders fäder har gjort; han skall bland dem fördela byte och rov och rikedomar; ja, han skall smida sina planer mot fästningarna, men endast för en tid. Daniel 11:23, 24.

För en tid

Ordet som översätts med ”mot” kan förstås som ordet ”från”. Rom förutsäger sina anslag ”från”. Ordet ”från” i versen pekar på staden Rom, imperiets politiska och militära hjärta, som basen för dess strategier. ”Tiden” är profetiskt 360 år, och börjar när Egypten faller år 30 f.Kr. efter Actium, och slutar år 330, när Konstantin överger Rom för Konstantinopel.

Verserna 25 och 26 fokuserar på själva Actium.

Och han skall uppbjuda sin makt och sitt mod mot kungen i söder med en stor här; och kungen i söder skall rusta sig till strid med en mycket stor och mäktig här; men han skall inte kunna stå emot, ty man skall smida anslag mot honom. Ja, de som äter av hans bords rätter skall förgöra honom, och hans här skall svämma över; och många skall falla slagna. Daniel 11:25, 26.

År 31 f.Kr. samlade Octavianus, som representerade Rom såsom ”kungen i norr”, sina styrkor mot Kleopatras Egypten, ”kungen i söder”, i ett monumentalt sjöslag. Antonius’ och Kleopatras ”mycket stora och mäktiga här” vacklade, övermannad genom strategiska ”anslag” (Agrippas taktik) och förräderier — avfall från Antonius’ bundsförvanter och Kleopatras reträtt mitt under striden. År 30 f.Kr. var Egypten en romersk provins, vilket inledde det hedniska Roms ohotade herravälde. Denna period om 360 år, från 30 f.Kr. till 330, sammanfaller med Roms överhöghet med centrum i dess ursprungliga fäste, till dess att Konstantins förflyttning ”kastade ned” fästet, såsom Daniel 8:11 förutsäger.

Ja, han upphöjde sig till och med mot härens furste, och genom honom blev det dagliga offret borttaget, och platsen för hans helgedom kastades ned. Daniel 8:11.

När Konstantin övergav staden Rom till förmån för staden Konstantinopel, lämnade han efter sig ett maktvakuum i staden Rom, öppet för den påvliga kyrkan att inta den auktoritetsställning som representerades av staden Rom. Denna handling uppfyllde den andra versen i Uppenbarelseboken tretton.

Och vilddjuret som jag såg var likt en leopard, och dess fötter var såsom en björns fötter, och dess mun såsom ett lejons mun; och draken gav det sin kraft och sin tron och stor makt. Uppenbarelseboken 13:2.

I Daniel 8 används två olika hebreiska ord, båda översatta med "helgedom", för att skilja berättelsen om helgedomen i Daniels bok åt. Daniels bok framställer en strid mellan Kristus och Satan, sådan den illustreras genom Kristi och Satans jordiska representanter. Babylon, Satans jordiska representant, erövrar Jerusalem i inledningen av Daniels bok, och Jerusalem erövrar Babylon i kapitel elva, vers fyrtiofem. De riken som representeras av staden Jerusalem och staden Babylon är "styrkans helgedomar". Städerna Babylon och Jerusalem är båda styrkans helgedomar, och de har båda sina egna tempel inom staden. Pantheontemplet finns i staden Rom, och templet i Jerusalem är dess motsvarighet i den profetiska framställningen. Babylon och staden Rom är förfälskningar av Jerusalem.

I Daniel 8 är de två hebreiska orden "miqdash" i vers 11, där det lilla hornet (det hedniska Rom) kastar ner "platsen för hans helgedom" (staden Rom), när Konstantin omlokaliserar år 330. Det andra ordet är "qodesh" i verserna 13, 14, där Guds helgedom väntar på rening efter 2300 dagar. Även om båda orden översätts med helgedom, kan "miqdash" beteckna antingen Guds fäste eller ett hedniskt fäste, medan "qodesh" i Bibeln endast används för att beteckna Guds helgedom.

I Daniel 11:31 blir "styrkans helgedom" (staden Rom) vanhelgad när barbarerna och vandalerna för krig till staden Rom. "Arméerna" i versen började med Klodvig år 496 och fortsatte tills det påvliga Rom hade nått full maktställning år 538, när ostrogoterna fördrevs från staden.

Den profetiska linjen från Actium sträcker sig bortom år 330. Uttrycket "skepp från Kittim" i vers 30 identifierar vandalerna under Genserik, vilka plundrade Rom år 455, vilket markerade Västoms sammanbrott. Det påvliga Rom träder därefter fram och härskar från 538 till 1798, i 1260 år, till dess att Napoleons general Berthier tillfogade det "dödliga såret" genom att tillfångata Pius VI. De 360 åren av hedniskt Rom, från 30 f.Kr. till 330, motsvarar de 1260 åren av påvligt Rom, där vart och ett inleds när ett tredje hinder (Egypten, ostrogoterna) faller.

Den moderna "kungen i norr" träder fram i vers 40. År 1989 störtar påvedömet, i hemlig allians med Reagans USA (symboliserat som vagnar, skepp och ryttare), Sovjetunionen, "kungen i söder" (ateism/kommunism). Vers 41 identifierar påvedömet som erövrande det "härliga landet" — genom att förvandla det protestantiska USA till det katolska USA — medan verserna 42 och 43 identifierar Förenta nationerna, representerade av Egypten, som underkastande sig en trefaldig union bestående av Förenta nationerna (draken), Vatikanen (vilddjuret) och Förenta staterna (den falske profeten), vilken styr världen mot Harmagedon. Vers 45 förutsäger slutet för denna makt, "utan att någon hjälper den"; dess sår läks i vers fyrtioett, men dess öde är beseglat i vers fyrtiofem.

Actium år 31 f.Kr. är fokus i verserna 25 och 26 och inleder Roms 360-åriga herravälde från dess helgedomsfäste. Med vers fjorton som en förbehållsam anmärkning är skildringen av det hedniska Rom från vers sexton fram till övergången till det påvliga Rom i vers trettioett den fullständiga linjen för det hedniska Rom. Den linjen är indelad i tre delar. Vers sexton till tjugotvå är linjen om Roms herravälde över det forntida Israel. Vers tjugotre och tjugofyra identifierar det arbete av imperiebyggande som Rom tillämpade när det erövrade genom förbund och fördrag i förening med militär makt. Vers tjugofyra fram till det sista uttrycket i vers trettioett är en tvådelad linje som framställer en period då Rom upphöjde sig självt, följd av ett fall.

Den ”fastställda tiden” är avslutningen av de 360 åren i år 330. Verserna tjugosju till och med den sista satsen i vers trettioett, vilken anger när den påvliga makten, framställd som den styggelse som åstadkommer förödelse, sattes på tronen år 538, utgör den hedniska Roms historia i sammanhanget av perioden om tre hundra sextio år av högsta herravälde, vilken därefter följs av två hundra åtta år av ett fortskridande fall.

Därför börjar den ”tid” som avses i vers tjugofyra år 31 f.Kr. genom att sydens kungadöme fogas till nordens kungs välde, och den slutar år 330 med att nordens kung delas i öst och väst. Från år 330 till år 538 faller det hedniska Rom gradvis sönder. De olika profetiska identifieringar som hör samman med de olika stegen i det hedniska Roms undergång är de profetiska hållpunkter som gör det möjligt för profetians studerande att känna igen Guds profetiska ord. I uppfyllelse av Daniel elva, vers fjorton, upprättar Rom synen, och ett av de sätt på vilka det gör just detta är genom sitt fall. Versen säger: ”även ditt folks rövare skola upphöja sig för att upprätta synen; men de skola falla.”

När Rom angrips av skeppen från Kittim och därefter angriper södern, var det inte såsom det förra eller det senare, ty från denna punkt och framåt framställs den romerska maktens fall. De fyra första basunerna av Uppenbarelsebokens sju basuner, som återfinns i kapitel åtta, beskriver uttryckligen de fyra huvudmakter som slutligen förde Västrom till dess slut år 476. Synen stadfästs när rövarna av ditt folk upphöjer sig och faller. Den profetiska synen åskådliggörs på ramen av Roms fall. Det västliga hedniska Rom föll från 330 till 538. Det påvliga Rom föll år 1798. I den femte och sjätte basunens historia föll Östrom för de osmanska turkarna år 1453. Dessa tre fall är en del av den syn som stadfästs genom rövarna av ditt folk.

Versen säger: ”också ditt folks våldsmän skall upphöja sig för att stadfästa synen; men de skall falla.” Från 31 f.Kr. till 330 ”upphöjde sig” det hedniska Rom i sin överhöghet över världen. Från 330 till 538 föll det hedniska Rom undan för att bereda väg för syndens människa att ta plats i Guds tempel och utropa sig själv till Gud. Från 538 till 1798 ”upphöjde sig” den påvliga makten, och år 1798 föll den. Från 31 f.Kr. till 330 ”upphöjde sig” Västrom som om det vore centrum för det romerska riket, och från 330 till 476 föll det. År 330 upphöjde Konstantin att Konstantinopel var Östroms centrum, och år 1453 föll Östrom. Tidsperioderna för de olika framställningarna av Rom har var och en en period då Rom upphöjer sig, följd av en period som åskådliggör dess fall, ty ”ditt folks våldsmän skall upphöja sig för att stadfästa synen; men de skall falla.”

Det hebreiska ord som översätts med ”rövare” återges bättre som ”brytare”, eftersom det närmare överensstämmer med rotens grundläggande betydelse — att bryta igenom eller störa — snarare än strikt ”rövare” (vilket antyder stöld). Termen syftar på sådana som bryter sönder gränser, lagar eller förbund, inte bara stjäla ägodelar. Rom är brytaren i Bibelns profetia, fastän det i vers fjorton översätts med ”rövare”. I Daniels andra kapitel är Rom järnriket, och därefter är i kapitel sju det fjärde vilddjuret också Rom.

Därefter såg jag i nattsynerna, och se, ett fjärde djur, fruktansvärt och förfärligt och utomordentligt starkt; och det hade stora tänder av järn; det slukade och krossade, och trampade återstoden under sina fötter; och det var olikt alla de djur som hade varit före det; och

det hade tio horn. Daniel 7:7.

Det fjärde vilddjuret – vilket är Rom – har tänder av ”järn”, ty det är samma fjärde rike som i kapitel två framställs som järn. I vers sju ”krossar” Roms fjärde vilddjur, och när det krossar ”trampade det återstoden under sina fötter”. Roms vilddjur är järnriket, och kännetecknet att krossa och trampa återstoden under fötterna representerar förföljelsens handling. Den förföljelse som drabbade det forntida Israel var ett ”tecken”.

Och alla dessa förbannelser skall komma över dig och förfölja dig och hinna upp dig, till dess du blir förgjord, därför att du inte lyssnade till Herren, din Guds, röst för att hålla hans bud och hans stadgar, som han gav dig. Och de skall vara över dig till ett tecken och till ett under, och över din säd för evigt. Därför att du inte tjänade Herren, din Gud, med glädje och med ett glatt hjärta, mitt i överflödet av allt, skall du tjäna dina fiender, som Herren skall sända mot dig, i hunger och i törst och i nakenhet och i brist på allt; och han skall lägga ett ok av järn på din nacke, till dess han har förgjort dig. Herren skall låta ett folk komma över dig fjärran ifrån, från jordens ände, så snabbt som örnen flyger, ett folk vars språk du inte förstår, ett folk med hårt ansikte, som inte visar den gamle aktning och inte den unge nåd. 5 Moseboken 28:45–50.

Förbannelserna över det forntida Israel, som deras uppror förde över dem, är ”ett tecken och ett under, och över din säd för evigt”. Förbannelsen skulle drabba dem genom ”ett folk med hårt ansikte”. Vilddjuret med järntänder, som ”krossar och söndertrampar kvarlevan” i det sjunde kapitlet, är också det fjärde riket som utgår från delningen av Alexanders rike, och liksom hos Mose i Femte Moseboken är detta rike ett folk vars språk det forntida Israel inte skulle förstå. Roms rike i Daniels åttonde kapitel är ett folk med hårt ansikte och ett folk som talar ett annat språk.

Och att det blev krossat och att fyra uppstod i dess ställe betyder att fyra riken skall uppstå ur nationen, men inte med hans makt. Och i slutet av deras rikes tid, när överträdarna har nått sitt fulla mått, skall en kung med hårt ansikte, kunnig i dunkla utsagor, träda fram. Daniel 8:22, 23.

”Ditt folks rövare (brytare)” stadfäster synen; de upphöjer sig själva och de faller. Det fjärde riket av järn var det hedniska Rom, som härskade suveränt när det upphöjde sig självt, men vars slutliga fall blev ett profetiskt kännetecken som stadfäster synen. De är brytare, ty de trampar ned Guds folk genom förföljelse.

Vi kommer att fortsätta denna studie i nästa artikel.